

Researcher: Social Science Studies

(2017) Cilt 5, Sayı IV, s. 68-74

RSSS

ISSN:2148-2691

Almanya'da Yaşayan Derebucaklıların Günlük İletişimlerindeki İki Dillilik¹

Ayşe UYANIK²

Özet

Yabancı bir ülkede yaşayanların o ülkenin kültüründen ve dilinden etkilenmesi kaçınılmazdır. Bu etki Almanya'da yaşayan Derebucaklıların günlük iletişim dilinde de görülmektedir. Tatile geldiklerinde bir şey anlatırken, alışveriş yaparken, hemşehrileri ile sohbet ederken Türkçe konuşmalarının arasına yerleştirdikleri Almanca kavramlar dikkat çekmektedir. Karşılıklı her iki dilden faydalanarak oluşturdukları bu iletişim çalışmamızın konusudur. Betimsel yöntemin kullanıldığı çalışmada özellikle hiç Almanca bilmeyenlerin gözlemlerine önem verilmiştir. İlk göç edenlerin de, son kuşak hala orada olan Derebucaklıların da çoğunluğunun anadillerindeki iletişimlerinde Türkçe karşılığını bilmedikleri veya o anda akıllarına getiremedikleri kavramlar ve yapılar yerine Almancalarını kullandıkları görülmektedir. İki dilli olan bu bireyler farkında olmadan Almanca ve Türkçeyi birlikte kullanmaktalar. Düzenek değiştirme (code - switching) ve/veya düzenek karıştırma (code - Mixing) adı verilen bu eylemlerin kuşaktan kuşağa giderek arttığı ve yeni nesille anadilde iletişimin zorlaştığı aşikârdır. Bunun altında yatan sebebin, ilk kuşak giden Derebucaklıların o günkü anadili kullanabilme becerilerinin sınırlılığına karşın, bugünkü kuşağın anadile olan uzaklığı olduğu söylenebilir. Özet olarak 1988 yılında Beyşehir'den ayrılarak ilçe olan Derebucak'tan 1962 yılından buyana Almanya'ya göç etmiş gurbetçilerimizin memleketlerine geldiklerinde konuşmalarında görülen düzenek değiştirme ve/veya düzenek karıştırma nedenlerinin anadillerine olan mesafelerinin olduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler

İki dillilik
düzenek değiştirme
düzenek karıştırma,
Almanya'ya göç

¹ Bu çalışma 6-8 Ekim 2017 tarihinde 2. Uluslararası Beyşehir ve Yöresi Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yrd. Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, ayseuyanik@selcuk.edu.tr

All-day communication problems of those who live in Germany and from Derebucak

Abstract

Apart from the economic, cultural and social impact, the impression of German, the work of the guest workers from Derebucak, who live in Germany, has been investigated in this work. In the study, which was written according to the hod, the observations of non-speakers were taken into consideration. In everyday communications of the first migrants, as well as in those still living there, we see the application of German concepts and structures when the Turkish opposites are not known or occur. These bilingual people use without any knowledge of German and Turkish. It is obvious that the action described as code-switching and / or code-mixing is inherited and the communication with the new offspring becomes more difficult. The reason for this can be shown against the limitations of the first. This study attempted to show that the reason for a conversation with code-switching and code-mixing is the distance to the mother tongue.

Keywords

Bilingualism
code-switching
code-mixing
migration to Germany

GİRİŞ

1988 yılına kadar Beyşehir'e bağlı bir kasaba olan Derebucak, "Anadolu'da göller Bölgesinde, yöre insanların Çandır dediği, atlaslarda Dedegöl Dağları, Şeytan Dağları gibi isimlerle yazılan, Batı Torosların doğu taraflarının zirvelerinde yer alan, Konya'nın Antalya sınırındaki son yerleşim yerlerinden biridir (Özdemir, 2013, s. 7)". Yakın zamana kadar konargöçer olan atalarından gelen davarcılık "en önemli ekonomik (Özdemir, 2013)" etkinlikleridir. Dağların arasında sıkışıp kalan coğrafyası tarımsal alanları kısıtladığından bölge insanı hep köyün dışında iş imkânı aramak zorunda kalmıştır. Daha önceleri "Antalya ve Ege bölgesine pamuk çapasına(Özdemir, 2013)" giderek geçimini sağlamaya çalışan köylüler, gün gelmiş Avrupa ile tanışıp, borçlarını ödeyince hemen geri dönmek üzere, başlarda tüm sevdiklerini geride bırakarak, daha sonra önce işsiz olan diğer akrabalarını ve sonunda yanlarına ailelerini de alarak yurtdışına göç etmeye başlamışlardır. Derebucak'ın 1955 yılında yaşadığı büyük bir yangın bu göçü başlatan nedenlerdendir. Şimdi nüfusunun çoğu başta Almanya olmak üzere İsviçre, Fransa, Belçika, Danimarka ve Hollanda gibi Avrupa ülkelerinde yaşamaktadır. Bu yüzden Derebucak çevre belde ve ilçelerde; özellikle de Beyşehir'de daha çok gurbetçileri veya "Almancları" ile tanınır. "1961'de Türkiye ile Almanya arasında Türk İşgücü Anlaşması imzalandıktan sonra"(Külahçı, beyhuder.org/content/daha-nasil-uyum, 2012)özellikle Almanya'ya göç etmeye başlayan Derebucaklılar, "devletin yurtdışına işçi gönderdiği yıllarda, 1955 yangınında zarar gören Derebucak Köylülerine" verdiği öncelikten faydalanmışlar. "Nitekim 1962'li yıllardan itibaren Derebucak'tan pek çok kişi yurtdışına işçi olarak gitmeye başlamıştır (Muşmal, 2015, s. 373)".

Bu yangın neticesinde Derebucak'tan Almanya'ya başlayan hızlı ve yoğun göç, günümüze değin doğrudan Almanya ile Derebucak, Almanca ile Türkçe arasında önemli bir etkilenme sergilemektedir. Ekonomik, kültürel ve sosyal alanda görülen etkilenmelerin dışında, Derebucak'ta kullanılan günlük iletişim dili Almanya'nın anadili olan Almancanın yoğun etkisi altındadır. Neredeyse 55 yıldır kendi köyünden, şehrinden hatta ülkesinden uzakta gelenek göreneklerini, kültürünü, dilini korumaya çalışan, hep bir gün köyüne geri

dönmek hayali ile orada çocuklarını büyüten Derebucaklılar, hiç farkına varamadan yarı Almanca yarı Türkçe konuşan, iki dilli yeni bir nesil yetiştirmiştir.

Bu çalışmadaki amacımız Almanya’da yaşayan Derebucaklıların tatile geldiklerinde Derebucak’ta kullanılan günlük iletişim dilindeki Almancanın nedenlerini göstermek ve yeni nesil Almanya’da yaşayan Derebucaklılara anadillerinden kopmayarak, anadillerini geliştirebilecek önerilerde bulunmaktır.

Derebucak’ta Dünden Bugüne(Yöresel) Anadillikten İki Dilliliğe

Anadili becerisinin ilk edinildiği yer elbette sosyal çevredir. İlk öğrendiğimiz dil olan anadilimizi ailemizden ve içinde yaşadığımız çevremizden öğreniriz. Bu nedenle de kullandığımız anadili yöreseldir.Derebucak’ta bugün kullanılan günlük iletişim dili kısmen İstanbul Türkçesine yakın olsa da, “Eski Derebucak ağzı tamamen Alanya ağzına benzemektedir.Derebucak’ta kullanılan sözcükler, deyimler, argolar, aynı Oğuz boylarından olan Alanya ağzında kullanılanlarla birebir örtüşmektedir (Özdemir, 2013, s. 97)”.Dolayısıyla İstanbul Türkçesinden çok uzaktır.

1960’lı yıllarda Derebucak’tan göç eden ilk kuşak gurbetçilerimiz o dönemin koşulları gereği bazen binası olmadığından, bazen öğretmeni olmadığından, bir olup bir olmayan, ilkokula bile gidememişlerdir (bknz. Gürbüz, 1986, S. 57 – 64). Kesintisiz eğitim ancak 1944 yılında (Gürbüz M. A., 2007, S. 67) başladığından o yıllarda okuryazar bile olmayan çoğu Derebucaklının kullandığı anadili “Türkiye’de konuşulan Türkçenin geçirdiği gelişimi izleyememe gibi nedenlerden dolayı, ölçünlü (standart) dil olmayıp; [...] geldiği yörenin genel karakteristik yapısını yansıtmaktadır” (Çakır, 2002). Yurt dışına çıkana dek en çok Antalya ve/veya İzmir’e kadar, daha çok işçi olarak yolu düşmüş Derebucaklılar, henüz standart Türkçeyi öğrenmeden Almanya’da günlük iletişimini sürdürebilecek Almancayı öğrenmek zorunda kalmışlardır. İlk gidenlerin Almancayı öğrenme amacı hiçbir zaman ikinci bir yabancı dil edinmek olmamıştır. Tüm gurbetçiler gibi tek hayalleri bir gün memlekete geri dönmek olduğundan anadillerini ve kültürlerini koruyarak Almanya’daki resmi kurumlarda, iş yerlerinde, alışverişte veya sağlık kurumlarında derdini anlatabilecek kadar kavram karşılığı ile iletişim kurabilmektir. Örneğin ekmek almak istediklerinde “Ich möchte ein Brot” (bir ekmek almak istiyorum) ifadesi yerine yalnızca “Brot” (ekmek) diyerek ekmek alabilmişlerdir. İlk kuşakta Almancanın dilbilgisini öğrenen parmakla sayılacak kadar azdır. Kısacası ne standart Türkçeyi ne de standart Almancayı tam olarak edinememişlerdir. Fakat karşılıklarına öyle kavramlar çıkmıştır ki, çoğunun Türkçe karşılıklarını bilemedikleri gibi ifade de edemeyip yerine kendi aralarında zaten herkesin bildiği Almancalarını koyuvermişlerdir. Tatil için memleketlerine geldiklerinde daha önce Türkçede (Derebucak’ta) hiç duymadıkları bu kavramların Türkçe karşılıklarını bilemediklerinde doğrudan Almancalarını kullanmışlardır. O dönemlerde Almanya’nın işçi hakları, sağlık ve teknoloji gibi konularda bizden ileride olmasından dolayı özellikle bu konulardaki kavramlar sıklıkla günlük iletişime girmiş ve hiç Almanya’ya gitmeyen Derebucaklılar tarafından bile kavram karşılığı özümşenerek kullanılmaya başlanmıştır. Örneğin Derebucak’tan Almanya’ya gitmiş fakat orada çalışmayan birisinin geçim kaynağı merak edildiğinde: “arbaytlos parası almışım” ifadesinden tüm Derebucaklılar bu köylünün çalışmadığını ve Alman Devletinden işsizlik maaşı aldığını anlar. Ülkemizde henüz 2000 yılından beri var olan işsizlik maaşı/parası kavramı, o gün Türkçe karşılığı bilinmediğinden Derebucak’ta “arbaytlos parası” olarak kullanılmaktadır.

Ancak o zamandan beri 55 yıl gibi bir süre geçmiş, kendileri emekli olduktan sonra geri dönseler bile arkalarında çocuklarını ve torunlarını bırakmışlardır. İlk kuşağın hiçbir zaman doğru düzgün öğrenemediği Almanca, kendilerinden sonraki kuşakların anadillerine baskın ikinci dili olmuştur. Evlerinde anne ve babalarından öğrendikleri yöresel anadili dışında yine onlar da ebeveynleri gibi Türkçe eğitim veren bir eğitim kurumuna devam edemedikleri için anadillerini ölçünlü olarak öğrenememişlerdir. Derebucak ağzının tüm izlerinin görüldüğü yöresel anadilleri ile içine doğdukları iki kültürlü çevrede, oynadıkları Alman arkadaşlarından, gitmek zorunda oldukları Alman okulunda öğrendikleri Almanca arasında sıkışıp kalmışlardır. Hem evde öğrendikleri anadilleri hem de sosyal çevrelerinde edindikleri ikinci dilleri hep eksik kalmıştır. Oysa “yurtdışında çok dilli ortamlarda yetişen bir çocuğun kimliğini koruyabilmesi, sağlıklı düşünme, doğru anlama, toplum içinde türlü durumlara olumlu uyum sağlayabilme yeteneklerinin gelişmesi için anadili ayrı bir anlam ve önem taşımaktadır” (Çakır, 2002, s. 43). Ne anadilleri olan Türkçeyi ne de Almancayı arzu edilen seviyede konuşamadıklarından, bu dillerin birinde duygu ve düşüncelerini ifade edemeyen bu gençler, mecbur kalmadıkları sürece Türkçeyi kullanmayı pek tercih etmeyip kendi aralarında Almanca konuşmaktalar. Kendisi de Derebucaklı olan Hürriyet Avrupa Gazetesi yazarı Ahmet Külahçı bu olayı bir köşe yazısına taşımış, gençlerin Almancayı anadillerine tercih etme nedenlerini şu şekilde açıklamıştır:

“İşte bu yaz tatilinde Derebucak sokaklarında dolaşırken yurt dışında yaşayıp da anne-babalarıyla izine gelmiş kızlı erkekli çocuklar ve gençlere de rastladım. Muhafazakâr bir Anadolu İlçesi olmasına rağmen, hem giysileri hem de davranışlarıyla bu çocuklar ve gençler tam birer Avrupalıydı.

Ama benim dikkatimi daha çok bu çocukların ve gençlerin kendi aralarında konuştukları “ortak diller” çaktı... Sokakta kol kola girip dolaşan genç kızların ve delikanlılığa adım atmış gençlerin kendi aralarında Almanca, Fransızca, Danimarka’ca ve Norveç’çe konuştuklarına tanık oldum. Başkalarının ne konuştuklarını anlamaması için değil, kendilerini çok daha iyi ve çok daha kolay ifade ettikleri için kızlı erkekli bu gençler yaşadıkları ülkelerin dillerini tercih ediyorlardı”. <http://www.hurriyet.de/haberler/yazarlar/1263158/daha-nasil-uyum>

“Bir dil, başka dilin ve kültürün etkisinde kalırsa, o dilden sözcük almak zorunda kalır” (Çakır, 2002, s. 43). Türkçe konuşmak zorunda kaldıklarında yetersiz gelen Türkçe söz varlıklarından dolayı ya Türkçe cümlelerin içine Almanca sözcük yerleştirerek ya da cümlenin tamamını Almanca söyleyerek duygu ve düşüncelerini söze dökmeye çalışmaktadırlar. Özellikle son kuşağın içine doğduğu dil, anadiline baskın olduğundan çoğu zaman diğer dilden aldıkları bu sözcükleri Türkçenin dil bilgisel kurallarına da uydurmaya çalışmaktalar. Bunu iletişimde oldukları kişiye iletilerini anlaşılır biçimde aktarabilmek için yapmaktadırlar. O anda karşılıklı iki dilden hangisinin kavramlarına veya yapısına daha hâkimlerse onu kullanmayı tercih etmekte. Konuşurken anadillerinin veya ikinci dillerinin düzeneğini değiştirerek veya karıştırarak oluşturdukları bu iletişim etkinliği dilbilimde iki dillilik olarak tanımlanır.

Kavram Olarak İki dillilik, Düzenek Değiştirme, Düzenek Karıştırma

“İki dillilik kavramı, Türkiye’de 1960’lı yıllardan itibaren Avrupa ülkelerine göç eden Türk işçi çocuklarıyla gündeme gelmiştir ve hâlen güncelliğini korumaktadır (Yılmaz, 2014, s. 1641)”. Sözlüklerde “iki dilli olma durumu (TDK)” olarak tanımlanan iki dillilik, anadilinin konuşulduğu çevreden uzakta yaşayan bir bireyin evinde ailesinden öğrendiği dilden ayrı ekonomik, sosyal ve çevresel koşullar gereği, iletişim kurarken öğrendiği diğer

dilden faydalanmasıdır. “Dil edinimi çok değişik nedenlerle oluşmuş iki dilli bir çevrede gerçekleşen kişi veya iki dil bilen kimseler, iki dilli (bilingual) (Karaağaç, 2011)” olarak kabul edilir. Weisgerber’e göre “iki dillilik her iki dilin farklı alanları veya çeşitliliği aşılabildiğinde, yani dil kullanımının tüm düzeylerinde bir değişim (düzenek değiştirme) gerçekleşebildiğinde söz konusudur (Weisgerber, 1996, s. 266)”. Bu değişim bazı dilbilimciler tarafından aynı başlık altında toplanırken bazıları düzenek değiştirme ve düzenek karıştırma adı altında iki dilliliğin ayrı türleri olarak ele almaktadır.

Bu ayrımı yapanlardan Peter Auer’in açıklamalarından “Düzenek değiştirmeden biçim ve söylem işlevi olan değişim ve bildirim şekillerini anlıyoruz”. Auer’e göre “özellikle bağlam oluşturma aracı olarak belirli dilsel eylemleri göstermek için kullanılır (Auer, 2009, S. 108)”. Kısaca: “Düzenek değiştirme, iki dilli ya da çok dilli bireylerde görülen istemli ya da istem dışı bir şekilde gerçekleşen A dilindeki yapıların dilbilgisi ya da sözcük düzeyinde B diline geçişi sırasında gözlemlenen durumdur”(Demiray, 2015, s. 27). Örneğin “bizim eve Strassenbahnla gelebilirsin” veya “babam bana Fahrrad alacak” ifadesinde olduğu gibi. Auer (2009) düzenek karıştırmayı ise :“yapısal bakımdan belli kurallar çerçevesinde sınırlandırılmış cümle gibi küçük birimleri arasında, birden fazla dilin karışımı” olarak açıklamaktadır. Demiray, Hamersve Blanc’ın (2000:260) çalışmasında “Düzenek karıştırmanın A dilinden dilbilgisel bir yapının B dilindeki dil bilgisel bir yapı ile karıştırılarak yapıldığını ancak sözü edilen B dilinin de A dili kadar baskın dil olması gerektiğini vurgulamaktadır” (Demiray, 2015, s. 28). Örneğin dile getirilmeye çalışılan düşünce karşılıklı dillerin sözcüklerini ve/veya dilbilgisini birleştirerek bağlamı kaybetmeden iki dilden bir ifade kurulduğunda olduğu gibi. “Ich möchte nicht diyorum, anlamıyor musun?” veya “sen ne essen yapmak istiyorsun?”.

Derebucak’ta Sıkça Duyulan Düzenek Değiştirme Ve Düzenek Karıştırma Örnekleri

İlk göç eden Derebucaklıların kullandıkları anadilinin tek olumsuz yönü ölçünlü Türkçeden uzak olmasıdır. Bunun nedeni özellikle bir eğitim kurumuna devam edememekten ve yörenin dışına çıkamamaktan kaynaklıdır. Konuşulan dilin sözvarlığı, dilbilgisi, sesletimi tamamen Türkçedir. Bu kuşakta görülen iki dillilikte baskın olan anadildir ve daha çok istem dışı sözcük düzeyinde yapılan bir düzenek değişikliğidir. Örneğin:

- Geçen gün doktora gittim krank yazıldım. / *Geçen gün doktordan rapor aldım.*
- Hastaneden termin aldım. / *Hastaneden randevu aldım.*
- Krankenkassedен çağırmişlar. / *Sosyal Sigortalar Kurumu’ndan çağırmişlar.*
- Dün Rathausa gittim. / *Belediyeye gittim.*
- Arbeitsamt iki ay daha arbaytlos parası ödeyecekmiş. / *İş ve işçi bulma kurumu iki ay daha işsizlik parası ödeyecekmiş.*
- Baban Betriebrenteden de emekli. / *Baban bireysel emeklilikten de emekli maaşı alıyor.*
- Amcan renteye ayrıldıktan sonra altı ay burada dururuz altı ay orda. / *Amcan emekliye ayrıldıktan sonra altı ay burada dururuz altı ay orada.*

Ancak ilk kuşaktan sonraki nesilde görülen iki dillilikte baskın olan dil ikinci dildir. Konuştukları Türkçe sadece ailelerinden öğrendikleri anadilleri ile sınırlı kaldığından, Türkçe eğitim veren bir kuruma devam edemedikleri veya bu alanda onları geliştirecek bir imkân sunulmadığı için hem düzenek değiştirme hem düzenek karıştırma görülmektedir. Hatta bazen konuşmanın yarısı Almanca yarısı Türkçe bile ilerleyebilmektedir.

- Benim Berufschuleabschlussum var, Ausbildung yaptım.
- *Meslek Lisesi mezunuyum, mesleki eğitimim var.*
- Rathausa Anmeldung gittim. Bana senin Aufenthaltserlaubnisın dolmuş dediler.
- *Belediyeye ikamet bildirimine gittim, senin oturma müsaaden bitmiş dediler.*
- Üç yıl çalıştım spaeter Festvertrag oldu.
- *Üç yıl çalıştım sonra süresiz sözleşme yapıldı.*
- Bin Euro Miete zahlen yapıyoruz, üç yüz Euro da Nebenkosteni var.
- *Bin avro kira ödüyoruz, üç yüz avro da yan giderleri var.*
- Eskiden bizim imbiss vardı, şimdi urlauba gelemiyoruz diye schliessen yaptık.
- *Eskiden dönercimiz vardı izine gelemiyoruz diye kapattık.*
- Tam Bahnhofa geldim, bir Ansage yaptılar, tren absagen yapıldı.
- Tam gara geldim, tren seferinin iptalini ilan eden bir duyuru yapıldı.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sunulan çalışmada çeşitli nedenlerle Almanya’da yaşayan Derebucaklıların burada konuşulan Almancanın ana dilleri üzerindeki etkisine değinmeye çalıştık. Yeni kuşağın ana dili becerilerini geliştirmek için aile ortamlarında konuşulan Türkçenin ana dili gelişimleri için yetersiz olduğundan sosyal çevrelerinde kullanmak zorunda oldukları ikinci dilleri Almancanın orada yetişen son kuşakta daha baskın olduğunu gözlemledik.

Bir dili konuşabilmenin ve geliştirmenin tek yolu onu kullanmaktır. Sözlü kullanımın dışında okuyup yazabilmek de gereklidir. Ancak yabancı ülkelerde yaşayanların ana dillerini kullanma şansı sınırlıdır. Özellikle orada doğup büyüyen son kuşakların ana dili becerileri ikinci dillerinin etkisi altındadır. Oysa “ana dili gelişmeyen bir bireyin, çok dillilik ve çok kültürlülük akımının etkisiyle kendine ve sosyal çevresine yabancılaşma tehlikesi vardır”(Çakır, 2002, s. 46). Ayrıca “ana dilinin yeterince öğrenilememesi, bireyin ikinci dili öğrenmesini de engelleyici etkenlerden birini oluşturur (Çakır, 2002, s. 46). Almanya’da doğup büyüyen Derebucaklı gençlerin de tıpkı çoğu yurt dışında yaşayan diğerleri gibi ana dillerindeki yetersizlik ikinci dil becerilerini olumsuz etkilemektedir. Gençlerin çoğu bir konu hakkında fikir ve görüşlerini ne Türkçe ne de Almanca tam anlaşılır bir dille ifade edememekte, başından geçen bir olayı baştan sona Türkçe aktaramamaktadır. Bu onların ana dilleri ile aralarında açılan mesafedendir. Ana dili kullanımından uzaklaştıkça Türkçeden, Türk kültüründen, Türkiye’den; dolayısıyla da Derebucak’tan uzaklaşmaktalar. “Ana dili muhafaza etmek ve gelecek nesillere aktarmak için [...] resmi ve kişisel tedbirlerin alınması kaçınılmazdır” (Koçak, 2012, s. 312). Onların bu eksiğini tamamlamak başta resmi kurumların ve ailelerin sorumluluğundadır. Gençlere, dil gelişimlerini sağlamak için ana dillerini kullanabilecekleri standart Türkçenin konuşulduğu sosyal ortamlar sunulmalı. Sadece Türkçenin konuşulduğu el becerilerine veya fiziksel becerilere dayalı çeşitli kurs etkinlikleri düzenlenebilir. Gençleri hem Türk kültürüne yakınlaştıracak hem anavatanlarını daha yakından tanıma fırsatı sunacak kültür gezileri düzenlenebilir. Türkçe eserlerin bulunduğu kütüphaneler kurulup gençlerin buradan eserleri ödünç alarak okumaları sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Auer, P. (2009). Competence in performance: Code-switching und andere Formen bilingualen Sprechens. U. N. Ingrid Gogolin içinde, *Streitfall Zweisprachigkeit - The Bilingualism Controversy*, 91 -110. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.
- Çakır, M. (2002). Almanya'daki Çok Kültürlü Ortamlarda Türkçe'nin Anadili Olarak Kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , 39 - 57.
- Demiray, F. (2015). İkidillilik Bağlamında Düzenek Değişirme Olgusunun Temel Dil Çerçeve Modeline Göre İncelenmesi. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , 26 -39.
- Gedik, M. (2008). *Konya İli Derebucak İlçesi Ve Çevresi Halk Edebiyatı ve Folkloru Üzerine Bir İnceleme*. Konya.
- Gürbüz, M. A. (2007). *Derebucak Alimleri, Şehitleri, Gazileri ve Bazı Sülaleleri*. Konya: Damla Ofset.
- Gürbüz, M. (1986). *Tarihi Olay ve yorumlarla Düünden bugüne Derebucak*. Seydişehir: Nizam Matbaası.
- Karaağaç, G. (2011). Bireysel İki Dillilik ve Toplumsal İki Dillilik. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi* , 222- 228.
- Koçak, M. (2012). Almanya'da Yaşayan Türklerin Türkçe Dil Becerileri Üzerine Bir İnceleme. *Zeitschrift für die Welt der Türken* , 303 - 313.
- Külahçı, A. (2012). beyhuder.org/content/daha-nasil-uyum. Beyşehir Çevresi Kültür ve Yardımlaşma Derneği: <http://beyhuder.org/content/daha-nasil-uyum> adresinden erişildi.(Erişim Tarihi:23. 8.2017)
- Külahçı, A. (2014, 08 27). *Daha nasıl uyum? - Avrupa Haberleri - Hürriyet*. <http://www.hurriyet.com.tr/amp/daha-nasil-uyum-27085658> adresinden erişildi.(Erişim Tarihi:07. 9.2017)
- Muşmal, H. (2015). Küllerinden Doğan Bir Köy: 1955 Yılı Yangını ve Derebucak'ın Yeniden Kuruluşu. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* , 364-379.
- Özdemir, B. (2013). *Derebucak Yazı Kalır Tarih Olur*. Derebucak: Pınarbaşı Matbaacılık Ltd. Şti.
- Weisgerber, B. (1996). Mundart, Umgangssprache, Standart. H. Goebel, P. H. Nelde, Z. Stary, & W. Wölck içinde, *Kontaktlinguistik Contact Linguistics*,258 - 271. Berlin - New York: Walter de Gruyter.
- Yılmaz, M. Y. (2014). *İki Dillilik Olgusu ve Almanya'daki Türklerin İki Dilli Eğitim Sorunu*. Turkish Studies: http://www.turkishstudies.net/Makaleler/588784507_97Y%C4%B1lmazMehmetYal%C3%A7%C4%B1n-edb-1641-1651.pdf adresinden erişildi.(Erişim Tarihi:05. 6.2017).